

FAKTúra

2008/2. június
II. évfolyam 4. szám

a Hajdú-Bihar megyei Fiatal Alkotók Közösségének
kulturális és művészeti folyóirata

Komlósi Kornél: Anyám

Megszültél. Megvetted ágyam,
s halált nyögtél felém anyám.
Látod, nem ettem a kórházban,
csak aludtam halk éjszakán,

kiszáradt szemekkel és szájjal
a sok visító szörny között,
míg aludtam, tán a van két és
fél kilón túlra költözött,

tán a nincs zabálta rám háját,
pár évtized feleslegét.
És az ébredést homlokomra
csókoltad, mint kevély mesét.

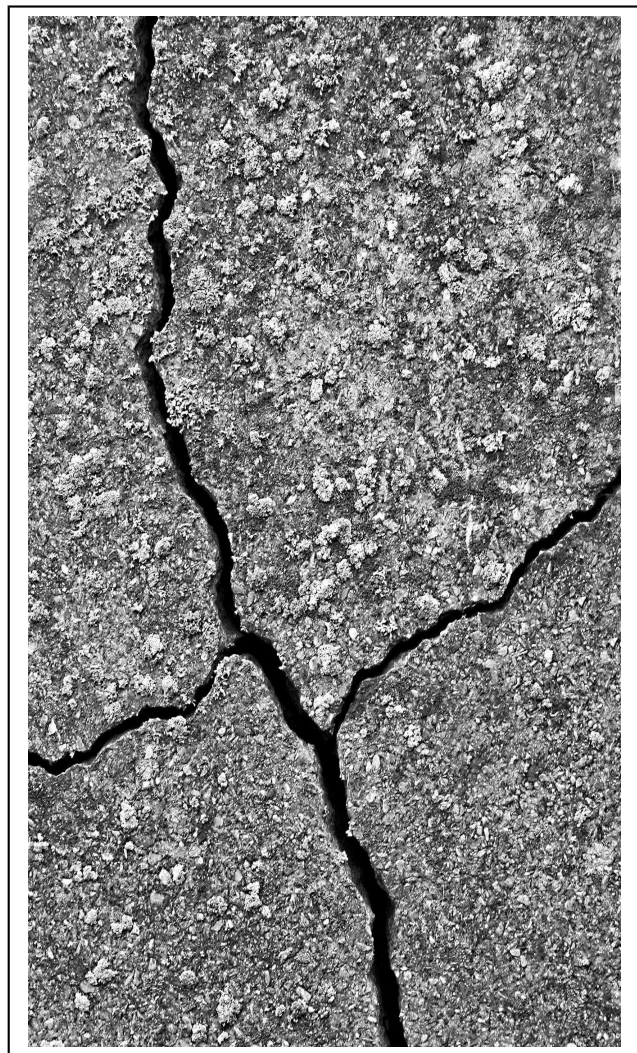
Varjaid áldja meg az Isten,
hiszen nem vájták ki szemem,
nem vették csőrükbe szép arcod,
és a világot hirtelen.

Áldja tolvaj remegésüket,
hajnali szárnycsapásukat,
áldja meg fiókás ívüket,
százszor sötétebb másukat.

Felnőttem. Hány világ világol
bennem, s leotod a villanyt.
Mindent, mi én voltam, s lehetnék,
minden nincsent, minden itt vant.

Fény felé kell nézzek, s helyetted,
jaj, egy átkozott tanyán,
szőkén, károgó, rúzsjárta szájjal
gyújt lámpást a bánat, anyám.

2008

Lieszkovszky Veronika: Cím nélkül (fotó), 2006

Helyreigazítás: Előző számunkban egyik szerzőnk neve elgépelés miatt tévesen jelent meg. Alkotónk neve: Szilágyi Adrienn! Adriennről ezúton kérek elnézést. Itt ragadom meg az alkalmat, hogy felhívjam a kéziratot küldő fiatal kollégák figyelmét, hogy a műhöz hozzátartozik a szerző neve (művészneve, ha azt használ), a mű címe, a keletkezés dátuma. Ezen szerzői jogi adatokat a mű hordozójában illik a szerzőnek megjelölni! Sok gondot okoz a szerkesztőknek, hogy a beérkezett anyagok kísérőlevele (vagy E-mail-e tartalmazza ezeket az információkat -sokszor még az sem-) ami könnyen elkeveredhet a mű mellől ami így azonosíthatatlan!

Rékasi Attila szerkesztő

Barna Péter: About kategória - Turkálóban

A turkáló szót hallván, mindenkinek a használt ruhák, kilóra mérve, barátságos áron jutnak eszébe. És ez így is van. Napjainkra nyomasztó módon elszaporodtak a turkálók. Mindegy, hogy falu, kisváros vagy esetleg nagyváros, kis túlzással minden második helyiség turkáló.

Na, de nem is a turkálók struktúráját szeretném írásomban részletesen analizálni, sokkal inkább egy történetet szeretnék elmesélni. Egy történetet, melynek főhőse szerény személyem lenne. A szórakoztatáson túl szeretném még azt is bebizonyítani, hogy úgy gondolom, hogy a történetemben szereplő turkáló a modern kor női emancipációjának egyik markáns védőbástyája, persze távol álljon tőlem bármilyen ellenségeskedés.

A nyári szünet egy gyönyörű, napfényben úszó napján, mit sem sejtve ébredtem reggel. Kedvesemmel előző nap a városban láttuk, hogy kedvenc turkálónkban holnap (esetünkben ma) bálabontás lesz. Évek óta turkáló fanatikusok vagyunk, ezért úgy gondoltuk, hogy kötelességünk ott lenni, amikor új szállítmány érkezik, hogy fejest ugorhassunk az új forrásból csobogó ruha - vízözönbe.

Így is lett, reggel korán elindultunk, hogy az elsőként ott legyünk. Ekkor még nem számítottam a rám leselkedő veszélyre. Az ominózus turkálóról tudni kell, hogy Angol használsruha kereskedés néven fut az emberek körében és lakhelyemen határtalan népszerűségnek örvend.

És itt jön az, amire munkám elején kitértem. Bármennyire is szeretem, mindig is úgy gondoltam, hogy ez a hely nyilvános merénylet a férfi nem ellen. Tudniillik maga a helység kb. öt ruhássorból, valamint három ruhásládából áll. Normális esetben ebből a férfi részleg másfél sort tett ki. Egy fél sor póló részleget és egy sor ing, valamint rövidnadrág garnitúrát.

Már ezt is igazságtalannak éreztem, azonban kénytelen voltam belenyugodni a helyzetbe.

Azonban a bálabontás napján új helyzet állt elő a kereskedés életében.

Amikor beléptem a ruhabarlangba, új meglepetés köszönt rám. Szokásomnak híven egyből az ajtótól balra álló fogasnak vettem az irányt, ahol egyébként a férfi pólók csüggnek kiszolgáltatottan, vevőre várva. Azonban most meg kellett lepődnöm. A soknak nem mondható, de sajnos már megszokott fél sor póló helyén egy fél sor ing volt.

Gondoltam se baj, biztos megcserélték a két sort és a rövid újjú pólókat arra a helyre tették, ahol régen az ingek voltak. Azonban rövid kutakodás után rá kellett jönnöm, hogy eltűntek a férfi pólók. Egyáltalán nem voltak. A férfi részleg egy fél sor ingből állt és azzal megszűnt létezni. Nem voltam dühös, csupán csalódott.

Nyilván tisztában voltam azzal, hogy ez nem a turkáló főnökének a hibája, hanem az angoloktól kaptak kevés férfi ruhát, mégis úgy éreztem, hogy az

egész világ összeesküdött ellenem. Reggel még új ruhadarabok ábrándjai lebegtek naiv képzeletem előtt és mindez pár órával később „csalpa vak reménynek” hatott. Nem mintha sajnálnám tőle, de eközben barátnóm vígan, pille könnyedséggel vásárolta a jobbnál jobb ruhadarabokat.

És ez még mindig nem minden. Határtalan magányom a tetőfokra hágott, amikor körülnéztem saját tengelyem körül. Amazon harcosok tömkelege vett körül, vérben forgó szemekkel és csak úgy sugárzott belőlük az a határtalan elszántság, hogy bármire képesek egy - egy ruhadarabért. Nyugtalan természetem és kíváncsiságom nem hagyott nyugodni, kíváncsi voltam, hogy vajon hány nőszemély „munkálkodik” körülöttem. Kiálltam hát a turkáló közepére és elkezdtem számolni. Kereken hetven nővel szemben öt férfi képviselte az „erősebbik” (?) nemet. Talán gyengítette még a hímek táborát, hogy az ötből az egyik egy kb. 70 év körüli bácsi volt, aki kétségbeesetten állt az ajtóban, és később kiderült, hogy csak a feleségét kereste. Amikor pedig megtalálta, eszeveszetten menekült a szabadba.

Ekkorra már olyan szinten elharapódzott a helyzet, hogy tulajdonképpen testi épségemre kellett vigyáznom. A turkáló rendetlenségéhez képest egy szemétdomb pedáns igényű, igényesen berendezett butiknak tűnt. Ruhák tömkelege hevert a földön, mindenfelé vállfák álltak és a levegő egyre csak fogyott.

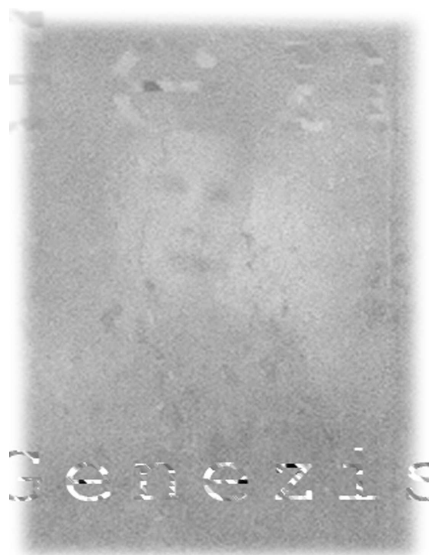
Ebben a kétségbeesett pillanatban elértem emberi tűrőképességem felső határát és úgy döntöttem, hogy feladom. Nagy nehezen kiverekedtem magam a tömegeből és végre megpillantottam magát a reményt: a bejárati ajtót. Éltető impulzusként szűrődött be rajta fény és enyhe szellő szivárgott tágas tüdőlebenyeiből.

És amikor kiléptem rajta, hirtelen megkönnyebbültem.

Megkönnyebbültem, hiszen megpillantottam sorstársaimat. Csüggedő, de mégis beletörődő arckifejezéssel kb. hat férfi ült a turkáló előtti padon. Kétség nem fér hozzá: bölcsebbek voltak, mint én és meg sem kíséreltek bemenni a veszthelyre. Nem volt más választásom: (ülőhely híján) beálltam én is a sorba, és megvártam, amíg szerelmem megérkezik hozzám, zsákmánnyal a kezében.

Természetesen írásom semmilyen ellenséges támadást nem tartalmaz sem a női nemmel, sem pedig az említett turkálóval szemben, egyszerűen a szórakoztatás jegyében készült ez a furcsa, mégis igaz történet. A hétköznapokban abszolút nő - párti vagyok és távol álljon tőlem bármilyen becsmérés a „gyengébb” (?) nem ellen.

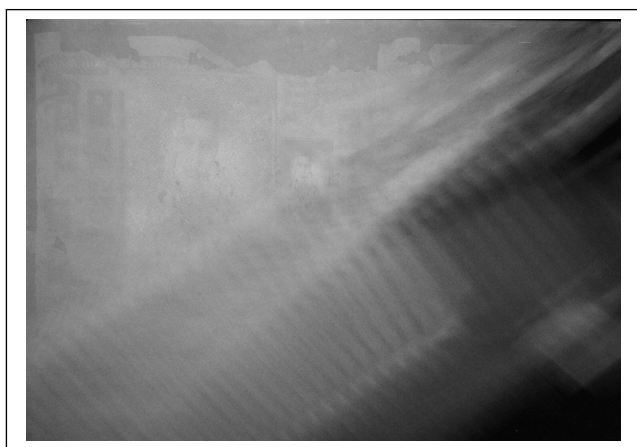
Bár egy ideig letörte lelkesedésem, a közelmúltban viszont vásárlási formám felfelé növekvő tendenciát mutat. Ez után az eset után azonban mégsem telik el úgy egy „turkálás sem”, hogy ne jelenne meg lelki szemeim előtt a múltban elszenvedett vásárlási trauma.

Szabó Edit: Genezis a négyzeten

genetikai foszlányként
mélyemből kisajtolom
árnyékvilágom egészét
a fénytel teli képüres térbe,
végre.

2004

Az illusztrációkat Rékasi Attila készítette

**Fegyverneki Gergő:
A megcsalt szerető elégiája**

Egy földhöz vert madár
fekszik a járda mellett.
Lassan vége.
Könnytócsában fulladozik:
kínozza
az odaigért-meg-nem-kapott-boldogság
tudata,
a vágy,
ugyanakkor a lemondás
s a felsejlő kétely:
vajon főnixből vagyok-e?

Bíz(z)unk benne...

2007

1.
Fény nyaláb
arcba fúró megnyilatkozás
csiklandoz bennem
a kinti szép forró

az idő-járás

csak a homlokom hideg
mozdonyként fújom a szájba,
hogy mi járatba-
lépek fel-alá.

2.
reggelre szapult-üst fényű a hold
égboltba mártott köves puliszka
maradék-ragyogás
egy csésze szűretlen tejjel
kezemben hallgatok

3.
Lábról állva nézve a gyermek,
egészen emberi eset most.
Egy pillanat alatt megakadtál
bennem.
az emlékbent felefelé,
a lógalábon állapotban...
Szemgödrömben lettél
visszatekintet.

4.
„lemezjátszón cserépenék
amikor a padlószőnyeg szépen ég”
töltve szájban tejföl,
Szájben állj föl: mond!
tájföl - ajkon ázott tintacsppéken
Toll Végh Antal szólj hozzá
szemek alatt az orr ma túszköl
ajak fölött illetve bent:

termetmegálmosúlva félig
nyomkolódva
garatforma alkalmi
nyeletnyi mindjárt

alattnyi éppen
délben át szobán
hát - vállföldről
bélbe túszköl
nyelől menny elől

ismételve mozgást
szemekben : vérberáncosulva.

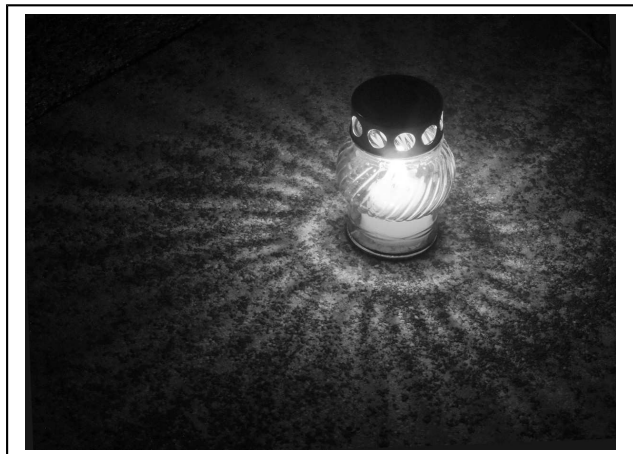
5.
szemközt csak a távol mozdulatlan
meg a szemközt
a tájon átellenben

a látóhatár csuklik szemeimmal
elpillantom remegő vonalát
alattam fém kerekkel
kocog langyos elektromos álmában
a téli vasútvonal

szemközt csak a távol mozdulatlan
köztünk csíkos sebességgel halad
ami elhalad

kettőnk között mondatlan
távol vagy hogy közel halljalak
csont alatt a szív vagonba dobog
túlcsattogja kísérleteim és
kisiklik, átvált, betéved
egy új pont horizontjába

Balázs Zoltán
verse

Illusztráció: Rékasi Attila

Isten hozta őrnagy úr -avagy köszönöm Zoltán-

Nem vagyok otthon a filmművészet világában. Ennek nem az az oka, hogy nem érdekel a film, mint műfaj, hiszen mindig is úgy gondoltam, hogy a filmnek, mint orgánumnak, nagyon is sajátos és mással nem, vagy csak nehezen pótolható formanyelve, „íze” van. A kép, a mozgás, az időbeliség ábrázolása a hanggal és a zenei világgal karöltve olyan varázslatos élményt hozhat létre, mely igazán mély emberi érzések kifejezője is lehet.

A filmműveletlenségem oka sokkal prózaibb. Amikor megtanultam olvasni, egyszerűen lenyűgözött a könyvek világa! - Itt jegyzem meg, nem volt zökkenőmentes a belépőm a betűk birodalmába, az akkor kísérleti jelleggel bevezetett képolvasási módszernek köszönhetően. - Hihetetlen volt számomra, hogy ezen oly egyszerű szerkezetek, a betűk segítségével, egy „falucska” gyerekszobájából, hirtelen a hétfejú sárkány birodalmában, vagy akár a végtelen világűrben találhatom magam. Továbbá gyermekkoromban, idestova harminc éve, még nem volt divat a napi négy óra televíziónézés, mint manapság. Mozi volt dereckén (az Oázis áldozatos munkájának köszönhetően, 'hál isten ma is van), de a legtöbbször műsoron lévő „piedonés” filmek inkább a szórakoztatásról szóltak mintsem az elmélyülésről, megismerésről.

A fenti okokra is hivatkozva, néhány fiatal alkotó barátommal kitaláltuk, hogy kéthetente jöjjünk össze valahol, és nézzünk meg olyan filmeket, melyek túlmutatnak a ma mindenhol uralkodó hollywoodi, az esetek többségében eléggé kiszámítható, „szájbarágós” (az esetek többségében kétségkívül látványos, és szórakoztató) filmvilágon. Így került „vetítésre” Fábri Zoltán, *Isten hozta őrnagy úr* című filmje, Latinovits Zoltán főszereplésével. A szereplők névsora is igazán impozáns: Sinkovits Imre, Fónay Márta, Venczel Vera, Rajz János, Dégi István, Práger Antal, beszélő: Darvas Iván. E remek névsor ellenére is, bizonytalanokodva vártam a filmet, hiszen annak idején már olvastam Örkény István *Tóték* című kisregényét, és a regényekhez kapcsolódó filmadaptációk eleddig mindig csalódást jelentettek számomra a könyvhöz képest. Mint előző mondatomból sejthető, most nem így történt. Lenyűgözött a film (megjegyzem a hangulathoz sokat

hozzátett, hogy jó, mondhatni „fogadókész” társaságban láttam a filmet - konkrétan dőlünk a nevetéstől -). Magával ragadott a pergő filmkockákon könnyedén kibontakozó játék, gyakorlatilag eltüntetett két órát az életemből.

Ha az okokat keresem, a remek rendezés, dramaturgia stb. mellett „mindent visz” számomra, Latinovits Zoltán karakteres játéka. Ahogy megformálja a tépett idegzetű, zsarnokoskodó őrnagyot, véleményem szerint zseniális. A szatíra ömlik a vászonnól (márhogy visszaidézzem a mozi varázslatos világának e pótolhatatlan kellékét). Latinovits jellegzetes hangszíne, hanghordozása, kiejtése, a hirtelen hangulatváltások, a szokatlan hangdinamika adja számomra az igazi ízét ennek a játéknak, amire remekül válaszol Sinkovits Imre és Fónay Márta alakítása. Számomra a legviccesebb jelenetek azok, amikor az őrnagy a „községi tűzoltót” Tóth Lajost (Sinkovits Imre) kergeti az örületbe.

Igen, felvetődik a kérdés (természetesen utólag, a film alatt, nem volt alkalmam ilyesmire gondolni, szerencsére nem unatkoztam, mint sok „amcsi” filmen), hogy Latinovits legendásan erős személyisége, karaktere nem „nyomja” e „agyon” a szerepet, illetve, hogy más karakteres színésszel, mondjuk Eperjessel, milyen lenne a film? *Nem' tom* (ahogy ma mondják), nekem nem tűnt soknak Latinovits, igaz, én szeretem az Ő színészetét. Úgy általában is szeretem, ha egy színésznek, van sajátos karizmája, aurája (nevezze ki, hogy szereti) és azon át is szűri a megformált szerepet. Ilyen számomra, a már említett Eperjes Károlyon kívül, Psota Irén, Haumann Péter. Tudom ilyesmi nem lehetséges, de szívesen megnézném Fábri filmjét, Eperjes főszereplésével.

Mindenkinek csak ajánlani tudom, ha még nem látta, ha látta, hogy nézze meg, nézze meg újra Fábriak ezt a remek filmjét, mely messze túlmutat néhány vidám óra megélésén. Megragadja az örkényi világot, és egy sajátos filmélményhez juttat minket. Továbbmegyek, ne csak egyszer, többször is tekintsük meg a művet, hiszen a részletekben az újranézés alkalmával lehet igazán elmélyülni.

Így ismeretlenül is, dimenziókat feltételezve és átugorva, köszönöm Zoltán!

Írta : Rékasi Attila

Szilágyi Adrienn: A Káosz lehangolva

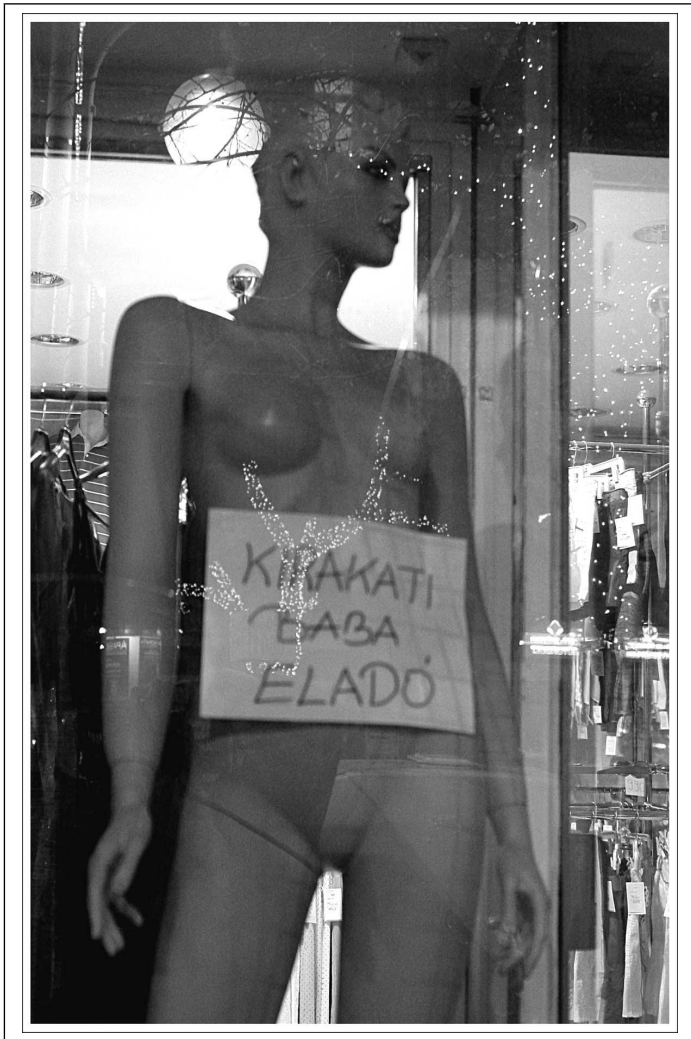
Láttam, de elfordítottam a fejemet. Láttál, de nem néztél rám. Szeretjük egymást. Ezt biztosan tudom. Ha majd a biztos hátrafordul, s felémdőf egy nagy késsel, akkor tudni fogom, hogy megcsalt. Ő is. Mint minden más az életemben. Csupa csalás, bántás, könny és szégyen, hogy újra gyáva voltál. A tánc a lélek tükre; ahogyan a zene és a betűk értelmetlen halmaza is azzá válhat, ha az a művészet valóban érdemes e titulusra. Predesztinálta magát belém a sors... művészetek aktusa során kilyukadt a gumi, s valami nagyon torz kép született bennem, egy gnóm? Nem tudom. Ismeretlen szörnyetegek lakoznak bennem élükön menetel a vágy, kezében véres zászlóval, s azt kiabálja, hogy „make love, not war”. Mintha 70-es évekbeli amerikai hippi lennék, úgy írom ezeket a világokat rengető szavakat, hogy tudom, most 2008 van. S sötét. Ha látnék, éreznék is. De vak vagyok és közönyös. Álmaimban legalábbis. A megfogható, érzékelhetetlen valóságban szubjektív szeméthalmaz vagyok, amikben csak úgy sarjadnak a gyilkos galócák; a szerelmek. Nem, én nem szeretek. Csak egyszer életemben. Azóta próbálkozásba fülő vesszőfutás, melyben kosárrá reinkarnálódva végül elgurulok a messze homályba. Aztán valaki felvesz és összerak. Vagy nem. Meghalok. Táncoltam a minap; a lelkem majd megszakadt. Előttem a tükör; karcsú voltam és szép. Hiányoztál. Miért? Belül dög voltam és iszonyatosan véres. Miattad. Honnan ez az impulzus? A szubjektív lávafolyam, amely mindig jön utánam. Menekülök, de utolér. Más utakon, de megéget. Nincs kiút. A tűz. Igen. Míg ég, nincs halál. Benne élsz. Aztán végül mégis halsz. Mintha egy nemi szerv futkosna körülöttem, amely soha nem tisztálkodik, csak létezik, s orrodát cseszegeti. Bűnös vagyok. Nézz rám. De inkább fuss előlem. Mérgezem az embereket. A szeretetemmel. Áradok. A mosolytól. Belül: rothadok. Elsuhantál mellettem. Láttalak. Oldalról. Pár méter távolságban. Beszélgettél. Vártam a buszt. Aztán hazahozott. Otthagytalak. Menj csak az utadon. Nem kellesz. Csak a lelkemnek. Neved csak! Én, mint emberi lény! Ilyen nincs! Csakis tévedés lehet! Vagy valami fatális kegyetlenség. Hozzámértél. Más dimenzióba kerültem. Ne érj hozzám! Nem akarok újabb reményeket kergetni. Csak a realitásokba kapaszkodni. Hajszálakba. Annál erősebb szál nincs. Könnyen szakad. Igazad van. De majd nő másik. Jó volna átölelni. A semmin kívül nincs más. A levegő. Kérdezed miért. Mert régen tettem szívből. Miért Téged? Szeretlek. Te szerettél belém, te ültettél belém szikrákat, melyek, mára tábortűzlánggal égnek bennem. A füst felszökik az égig, s nézlek, amint a

csillagokon ülve tündöklő fényedben, terelgeted lelkemből kiperéselt levegőmet.

Megzavartak. Nincs nyugalom. A szent pillanatokban sem. Tudod drága, nem hittem el. Sokáig. Aztán vége lett. Nem jöttél, s én nem kérdeztem meg miért nem. Nem mentem, s nem láttam biciklid ácsorgó valóságát a lelakatolt napok alatt. Vége lett. Máshoz lakatoltad a szíved. Megértem. Csak nekem ne lenne hazám! Te! Édes. Megfagyott bennem a lélegzet minden mértéke, amikor megpuszítottál; amikor táncoltál, amikor szóltál, amikor néztél. S még mondják, hogy az élet tele van nem megélt pillanatokkal! Milyen igaz! Megérintetted az arcom... félek. Túl szép. Ebben hamisság van. A remény újra kopogtatott. Életben vagyok. Vágyom rád. Minden lélegzetemmel. De te nem jössz. Miért hagytad, hogy ezt érezzem? Nem tudtad? Dehogynem! Láthatod, hogy mindig feketében járok. Gyászolok. Egy sorsot. A magány jogát kaptad érte cserébe. Köszönöm szépen! Légy boldog! Kösd össze életed egy emberrel, akit nem szeretsz. Nem leszel boldog. Szerettelek. Évekig. Túl sokat adtam. Bocsáss meg. Drága, ahogy hozzámértél... tényleg ilyen vagy? Hitegetem magam. Aztán igazolódik. Észre sem veszel. Mert láthatatlan vagyok. Később; közeledsz felém. Nőből vagyok. Mégis vágyakozom. Nagyokat nyelek. Talán hallod. Egyszer hallottalak téged is. Biztos a képzelet játszott. Más nem lehetett. Laza húrokon játszom. Nincs hang. Nyög a hegedű. Szenved. Mert nem az enyém. Fáj. Azt mondtad egyszer, hogy nem fog fájni. De hazudtál. Mindig fáj. Kell a lelkemnek. Nem érted. Tudom én ezt. Ti sohasem fogjátok megérteni. Te sem, ő sem. Ti sem. Szeretlek titeket. Mondj egy őszinte szót. A szeretet kinevet. Bunkó vagy. Mindig is megkaptad. Már nem éget a pofon. Csak a lelkem kis foltja. Te nagyobbbat adtál. A szavak bántóbbak. Fizikailag bírom. Hallom, hogy roppan össze a lelkem. Akárhányszor rámnézel. Visszanézek. Nem vagy ott. Velem. Megérinteni. Simogatni kezeidet, arcodat. Csókolni. Te azt mondtad, hogy jó velem. Pillanat: Futottál előlem. Lassú voltam. Megmérgeztél. Nem tudok átlépni. Rajtad. Félek ettől. Téged csókolnálak. Ha te jutsz eszembe? Összedől a világ. Nem akarok ott lenni benned. Felejts el! Nem szeretlek. Drága, te vagy, akit ölelni szeretnék. Melletted felébredni. Megosztani veled. Az életemet. Odaadni. Az életemet. A lelkemet. A te kezében szívesen látnám a szívem. Tartsd csak ki. Ne remegj! Szeretlek! Lehelj a szívemre. Hadd tisztuljon meg. Nézz a szemembe. Csillogjunk együtt!

Álmodozz csak tovább! Hülye barom! Térj nyugovóra, mást nem tehetsz. Szép álmokat kedvesem!
2008-10-13

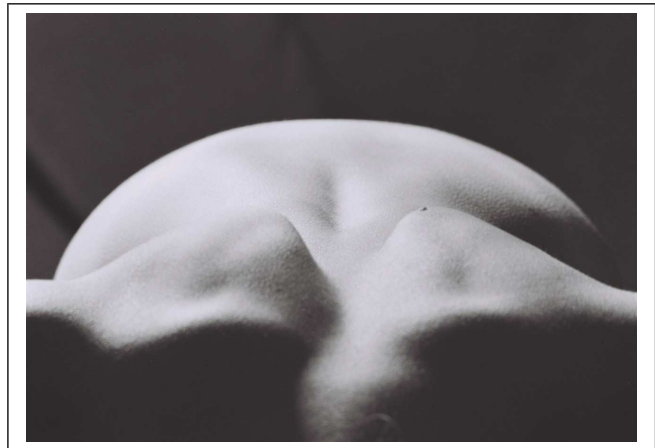
Alkotóink munkáiból:

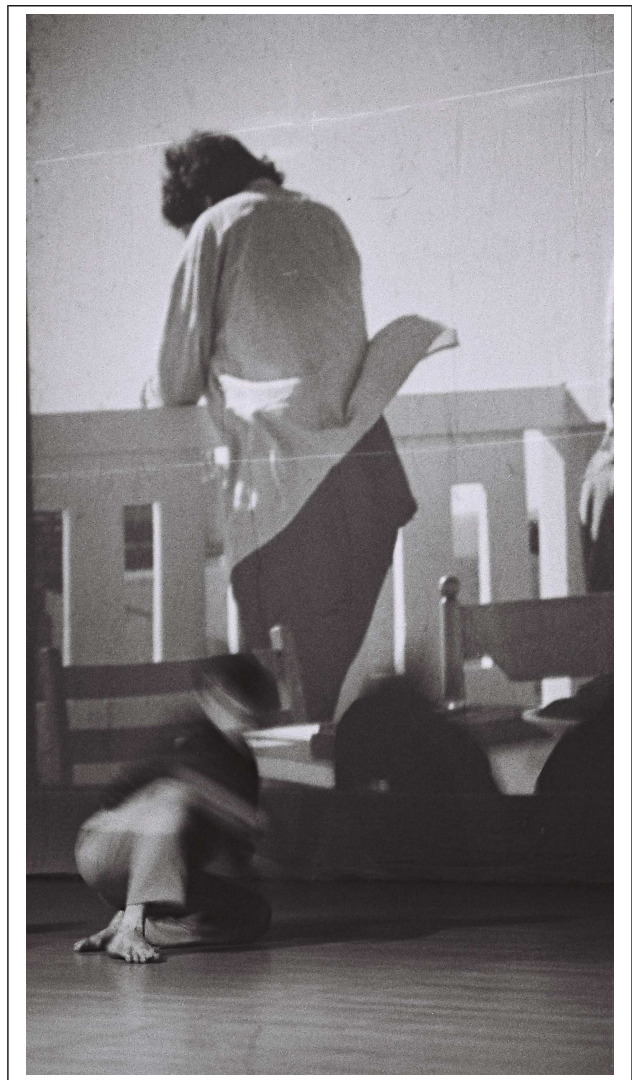
Lieszkovszky Veronika: Kirakat (fotó), 2006

Lieszkovszky Veronika: Kirakat -II. (fotó), 2006

Tiba Csaba: Hátakt (fotó), 2004

Tiba Csaba: Jelenet (fotó), 2004

KIÁLLÍTÁSOK/KIÁLLÍTÁSOKRÓL

Visszautasítástól a galériakérdésig

Több mint öt éve vagyok az Oázis Ifjúsági Galéria (Derecske) művészeti vezetője. Nem voltak ilyen ambícióim, a kényszer vezetett erre a munkára. Az egyik helyi kulturális intézmény illetékes népművelője nem gondolta, hogy a nép tényleg hajlamos a művelődésre és netán még alkotómunkára is vetemedik, de ha ilyesmit művel, akkor biztos nem színvonalasan. Így aztán keresnem kellett egy másik kiállítóhelyet, hogy bemutatkozhasson az általam vezetett alkotócsoport. Az Oázis Kulturális és Szabadidős Egyesület vezetőiben Szöllösi Lajosban és Balogh Lacusban azonnal segítőkész partnerekre találtam és bár anyagi lehetőségeink finoman szólva is korlátozottak voltak, kompromisszumokkal, de nem megalkudva sikerült létrehozni egy galériát. A galéria néhány kényszerszünet ellenére, több mint huszonöt kiállítást rendezett az elmúlt öt évben. Fő profilunk a fotó, de képzőművészeti kiállításokat és verskiállítást is rendeztünk már.

Még az elején történt, hogy egy országos fotós fórumon, odaléptem egy kollégához, aki fotókiállítások zsűritagjaként is ismert:

-Szervusz kedves-ám, zavarhatlak egy pillanatra?

-Szervusz Attilám! Sokat hallok rólatok, nagyon örülök, hogy ilyen aktívak vagytok! Miben segíthetek?

-Kérlek szépen arról lenne szó, hogy létrehoztunk derecskén egy galériát, amivel az a célunk, hogy népszerűsítsük a fotókultúrát a régióban, és lehetőséget adjunk az alkotóknak műveik bemutatására. Szeretném felajánlani a részedre egy egyéni kiállítás megrendezését, ha érdekel a dolog!

-Érdekel, mennyit tudtok fizetni?

-Megmondom őszintén, hogy teljesen non-profit a galéria, én magam is minden munkát egyedül végzek ingyen és bérmentve, mert nincs pénzünk! Viszont nem kérünk terembérlési díjat, ingyen megrendezzük a kiállítást (képfelrakás, képcímálírás stb.) ingyen elkészítjük a meghívókat, plakátokat, postázunk, plakátolunk, intézzük ingyen a promóciót és a megnyitóember személyét, plusz mi fizetjük a megnyitón a megvendéglés költségét.

-Köszönöm Attilám, nagyon kedves, hogy gondoltál rám, de én ingyen nem dekorálok senki galériáját!

-Köszönöm-ám, elnézést, hogy zavartalak.

Nézzük csak, hogyan is van ez?

A tárgyaló művész területén alkotó ember előbb vagy utóbb szembekerül azzal a problémával, hogy megszületett alkotásainak (ki-ki vérmérséklete szerint több-kevesebb válogatás után) kiállítóhelyet, galériát keressen. (A művészet az alkotás és a befogadó

találkozásában válik élővé). A fiókban heverő mű gyakorlatilag nem létezik. Általában minden alkotó vágya, hogy kiállítson. A lehetőségek a rendszerváltás után bővültek, de ugyanakkor a cenzúra teljes megszűnése, illetve lokálissá válása okán a kiállítók száma is többszörösére nőtt. Elvileg - tapasztalatom szerint - galéria hiány van kis hazánkban, és ahogy hallok a kollégáktól, az egész földgolyón!

Aki azt gondolná, hogy én haragudtam erre a visszautasító fotós kollégára, az - nagyon téved! Egy kapitalista társadalomban, ahol az alkotó embernek is fizetnie kell, ha orvoshoz megy, ha utazik, ha nyersanyagot vásárol alkotómunkájához, (kis túlzással, a szerelemért), sőt lassan a levegőért is, valóban így kellene működnie a kiállításoknak. A meghívott alkotó részére a galériának ki kellene fizetnie a képek „használatának” díját, a csomagolás, a szállítás költségét, a kiállításrendezésre - a megnyitóra utazás költségét, napidíjat a megnyitó napjára a kiállításrendezés-bontás napjára, fizetnie kellene a terem (képek) őrzését és biztosítást kötni a kiállítás idejére. De szép is lenne !!! Ezzel szemben, a gyakorlat az hazánkban, és a nagyvilágban pláne, hogy egyre több galéria, nemhogy ingyen szervezne kiállítást, de a teremhasználatért pénzt kér. A galéria fenntartási és járulékos költségek akár a több millió forintot is elérhetnék egy-egy kiállítás rendezésénél. Tehát mondjuk az Oázis Ifjúsági Galéria üzemeltetéséhez évi tíz kiállítással 10-20 millió forintra, lenne szükség. Ezzel szemben az egyesület éves szinten maximum 100.000 forintot tud költeni, amiért így is köszönet illeti az egyesületet, hiszen egyszerűbb lenne bezárni a galériát, és az eredetileg vállalt feladataikra költeni ezt a pénzt.

A lényeg! Egyre kevesebb intézmény tudja bevállalni kiállítóhely üzemeltetését az egyre szűkülő források és az egyre nehezebben mozgósítható önkéntes munka mértékének csökkenése miatt. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a több mint öt év alatt, egyetlen egy visszautasítást kaptam, ezen kívül minden alkotó nagy örömmel adta ide munkáit és élt a lehetőséggel életkortól függetlenül.

A fiatal alkotók nyilván a „galériszerzés” területén is hátrányban vannak, hiszen a nagy átlagnak ilyenkor még nincs úgymond „neve”, nem ismerik, és ezért bizalmatlanok vele szemben a galéria vezetői. Az Oázis Ifjúsági Galéria nem csak attól ifjúsági, hogy fiatalok látogatását igyekszik megszervezni, illetve a fiatalokat igyekszik testközelbe hozni az alkotásokkal, hanem azért is, mert rendszeresen lehetőséget ad a fiatal alkotóknak a bemutatkozásra. Bízatom a fiatalokat, éljenek vele!

Rékasi Attila

FAKTúra, a Hajdú-Bihar megyei Fiatal Alkotók Közösségének ingyenes kulturális és művészeti folyóirata. Kiadja: Fiatal Alkotók Közössége, Debrecen. Szerkeszti a szerkesztőbizottság: Komlósi Kornél, Fegyverneki Gergő, Rékasi Attila. Felelős kiadó: Rékasi Attila. Megjelenik negyedévente. Terjesztés: kereskedelmi forgalomban nem kapható, könyvtárakban, kulturális intézményekben, oktatási intézményekben fellelhető, olvasható. FAK pártoló tagoknak postaköltség átvállalásával megrendelhető. * ISSN: 1789-1167 Elérhetőségünk: * rekasifoto@gmail.com * [FiatalkotokKozossege](mailto:rekasifoto@gmail.com), 4130 DERECSKE, Köztársaság út. 107.

A kiadó az esetleges sokszorosítási hibákért felelősséget nem vállal. A megjelentetett alkotásokért minden felelősséget a szerzők kötelesek vállalni.

A FAKTúra független folyóirat, politikai szervezetektől, pártoktól nem fogad el támogatást, azokat nem támogatja!

Az újság megjelenését támogatta: Oázis KSZE, Derecske.